

VEILIG OMGAAN MET KRAANTJESWATER OP SCHOOL

**Richtlijnen voor schooldirecties
en schoolbesturen**

INHOUDSOPGAVE

Colofon	2
Inleiding	3
Deel 1: Oorsprong van het water aan de kraan	4
Deel 2: Stappenplan voor veilig en gezond kraantjeswater	6
Stap 1 - Zorg voor een loodvrij leidingnet	6
Stap 2 - Selecteer geschikte aftappunten voor het drinkwater	12
Stap 3 - Zorg voor een duidelijke communicatie binnen de school	14
Deel 3: Conformiteit en onderhoud van de binneninstallatie	17
3.1. Onderhoud van kranen en drinkwaterfonteintjes	17
3.2. Plaatsing en onderhoud van waterontharders	17
3.3. Keuring van de binneninstallatie	18
Meer informatie?	19

COLOFON

Deze brochure is een uitgave van de Vlaamse Milieumaatschappij.

Samenstellers
VMM en de afdeling Toezicht Volksgezondheid van VAZG in samenwerking met de medisch milieukundigen bij de Logo's en het Vlaams instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie (VIGeZ vzw)

Coördinatie, eindredactie en vormgeving
VMM

Verantwoordelijke uitgever
Philippe D'Hondt, VMM
A. Van de Maelstraat 96 - 9320 Erembodegem

Fotografie
VMM-archief, Jan Caudron, shutterstock.com

Depotnummer
D/2013/6871/011

INLEIDING

Water is gezond en vormt dé basis van een evenwichtige voeding. Geregeld water drinken is dus de boodschap, ook op school! Kraantjeswater geniet de voorkeur: het water is direct beschikbaar, het is gezond en goedkoop en er is geen verpakking en transport nodig. Wel zijn er een aantal aandachtspunten waarmee je het beste kunt rekening houden bij het drinken van kraantjeswater op school. Dit document is een leidraad met richtlijnen voor schooldirecties en schoolbesturen zodat op school veilig en gezond kraantjeswater gedronken wordt.

Het document is opgebouwd uit 3 delen.

In **DEEL 1** vragen we ons af **welk water uit de kranen** komt. In de meeste scholen wordt het kraantjeswater aangeleverd door de openbare watermaatschappijen. Dit leidingwater wordt vaak en goed gecontroleerd. In sommige scholen gebruikt men putwater uit een eigen grondwaterwinning. Als de school eigen putwater gebruikt om van te drinken of om voedsel en dranken zoals koffie, thee en soep te bereiden of het gebruikt voor hygiënische toepassingen zoals tanden poetsen, dan is het nodig dat de school zelf regelmatig controles uitvoert.

In **DEEL 2** wordt de weg die het water aflegt binnen de school **in drie stappen** onder de loep genomen. Er wordt ingegaan op het belang van een **loodvrij leidingnet (stap 1)**. Als er loden leidingen aanwezig zijn, kunnen deze lood afgeven aan het water. Daardoor kan het lood worden opgenomen in het lichaam waarin het opstapelt. Dit houdt gezondheidsrisico's in, vooral voor (jonge) kinderen en voor zwangere vrouwen. Via de binnenleidingen stroomt het water naar de kranen en drinkwaterfonteinnetjes. Deze **aftappunten** worden best met zorg geselecteerd om het risico op vervuiling met andere metalen én met bacteriën en virussen te minimaliseren. Er worden een aantal criteria meegegeven voor de selectie van **aftappunten (kranen)** waarvan gedronken mag worden en voor de plaatsing van **drinkwaterfonteinnetjes (stap 2)**. Een laatste punt is het gebruik en het onderhoud van de gekozen aftappunten. Hierover moet de school eenduidig en zorgvuldig **communiceren** naar het onderhoudspersoneel en naar alle leerkrachten, die op hun beurt de leerlingen goed informeren. Tips vind je in **stap 3**.

Tenslotte wordt in **DEEL 3** ingegaan op het **onderhoud** van kranen, drinkwaterfonteinnetjes, binneninstallaties en toestellen. Ook de **keuring** van de binneninstallatie wordt kort toegelicht.

DEEL 1: OORSPRONG VAN HET WATER AAN DE KRAAN

Wat?

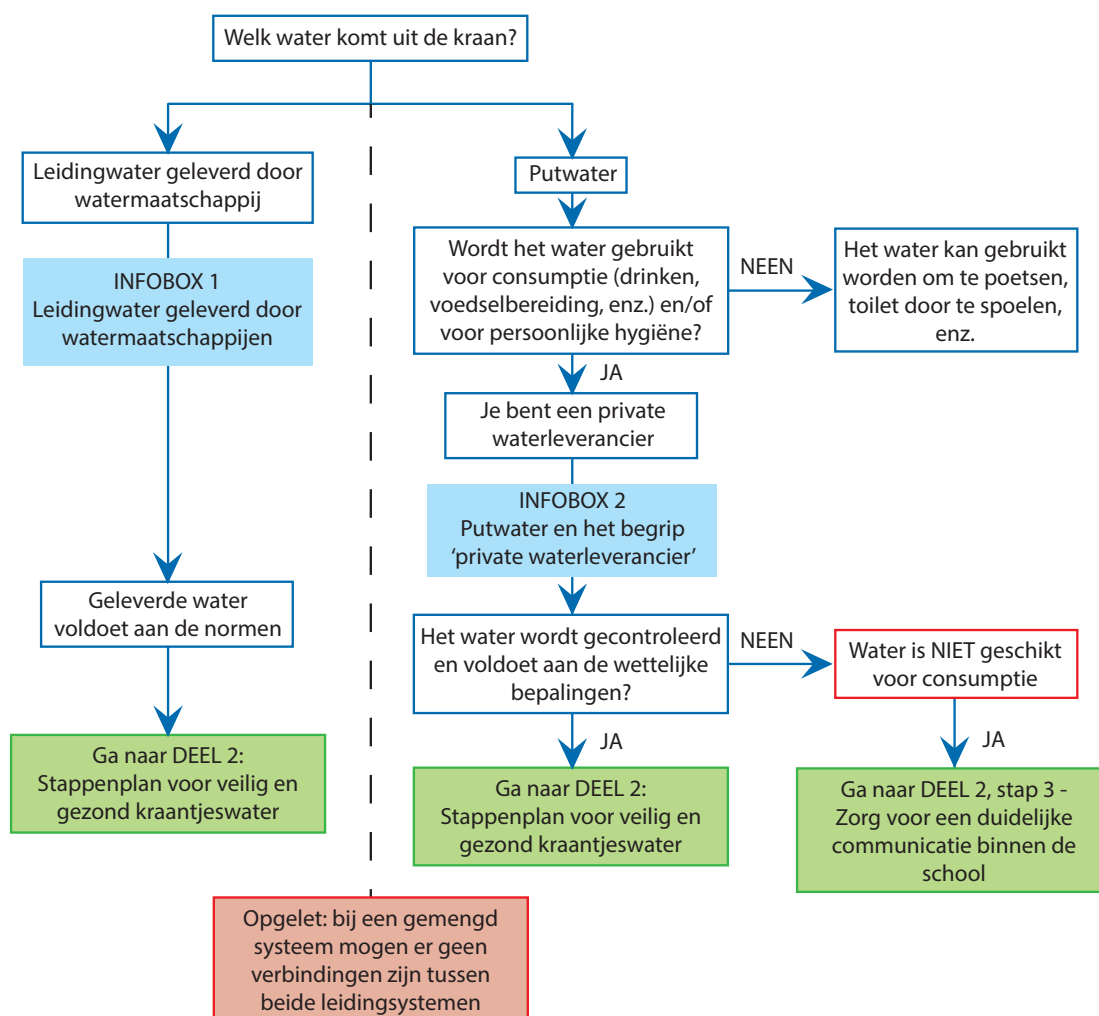
Nagaan of het kraantjeswater op school geschikt is voor consumptie: om van te drinken, om voedsel en dranken te bereiden en voor hygiëne, zoals tanden poetsen en douchen.

Waarom?

Water bestemd voor menselijke consumptie moet voldoen aan een aantal normen, die ook wettelijk verankerd zijn (zie INFOBOX 1). De wettelijke normen zijn getoetst aan gezondheidscriteria. De normen moeten garanderen dat het water gezond is en dat er geen gezondheidsrisico's zijn voor de gebruikers, zowel op korte als op lange termijn.

Het stroomschema hieronder kan helpen om na te gaan of het kraantjeswater op jouw school wordt gecontroleerd en of het geschikt is voor consumptie.

Figuur 1: Stroomschema controle op kwaliteit kraantjeswater

Opgelet met regenwater!

Er mag absoluut geen verbinding zijn tussen regenwatersystemen en het leidingnet. Regenwater voldoet meestal niet aan de normen voor water bestemd voor menselijke consumptie. Regenwater mag dus niet gedronken worden, niet worden gebruikt om te koken en ook niet voor persoonlijke hygiëne (gebruik aan de kraan, voor de douches, ...).

INFOBOX 1 – LEIDINGWATER GELEVERD DOOR WATERMAATSCHAPPIJ

Het openbaar waterdistributienetwerk in Vlaanderen is goed uitgebouwd. De verplichtingen waaraan watermaatschappijen moeten voldoen voor de kwaliteit van het leidingwater zijn opgenomen in de Vlaamse drinkwaterwetgeving. Het leidingwater wordt vaak en goed gecontroleerd, en is van goede kwaliteit.

Wil je meer weten over de kwaliteit van het leidingwater?

Ga naar www.vmm.be/water/drinkwater/drinkwaterkwaliteit

INFOBOX 2 – PUTWATER EN BEGRIP 'PRIVATE WATERLEVERANCIER'

Scholen die instaan voor hun eigen watervoorziening zijn "private waterleveranciers". Private waterleveranciers leveren zelf drinkwater zonder een openbaar waterdistributienetwerk te gebruiken. Meestal gaat het om een eigen grondwaterwinning en wordt er grondwater verdeeld en verbruikt. Private waterleveranciers die een eigen waterwinning gebruiken om te drinken, om voedsel en dranken te bereiden en/of voor persoonlijke hygiëne zoals tanden poetsen en douchen of baden moeten overeenkomstig de Vlaamse drinkwaterwetgeving de nodige controles op het water uitvoeren, zodat de kwaliteit gegarandeerd wordt.

Extra toelichting over private waterleveranciers en hun verplichtingen vind je op

<http://www.vmm.be/water/drinkwater/drinkwaterlevering/private-drinkwaterleveranciers>

of je kan mailen naar toezichtdrinkwater@vmm.be.

DEEL 2: STAPPENPLAN VOOR VEILIG EN GEZOND KRAANTJESWATER

Stap 1 - Zorg voor een loodvrij leidingnet

Wat?

Lood komt van nature niet voor in de bronnen voor drinkwater. Maar als water door een loden leiding loopt, kan er wel lood oplossen in het water en zo in het drinkwater terechtkomen. De belangrijkste bronnen van lood in het drinkwater zijn dan ook loden leidingen en fittingen. Die kunnen voorkomen in de distributieleidingen van de watermaatschappij, de aftakking en in de binnenleidingen.

Daarnaast kunnen ook kleine hoeveelheden lood in het leidingwater oplossen afkomstig van soldeersel en messing van kranen en van andere materialen zoals gegalvaniseerd metaal. De te verwachten loodgehaltes liggen in deze gevallen lager dan bij loden leidingen. Door loden leidingen te weren wordt blootstelling aan deze toxische stof via drinkwater voorkomen of beperkt.

Waarom?

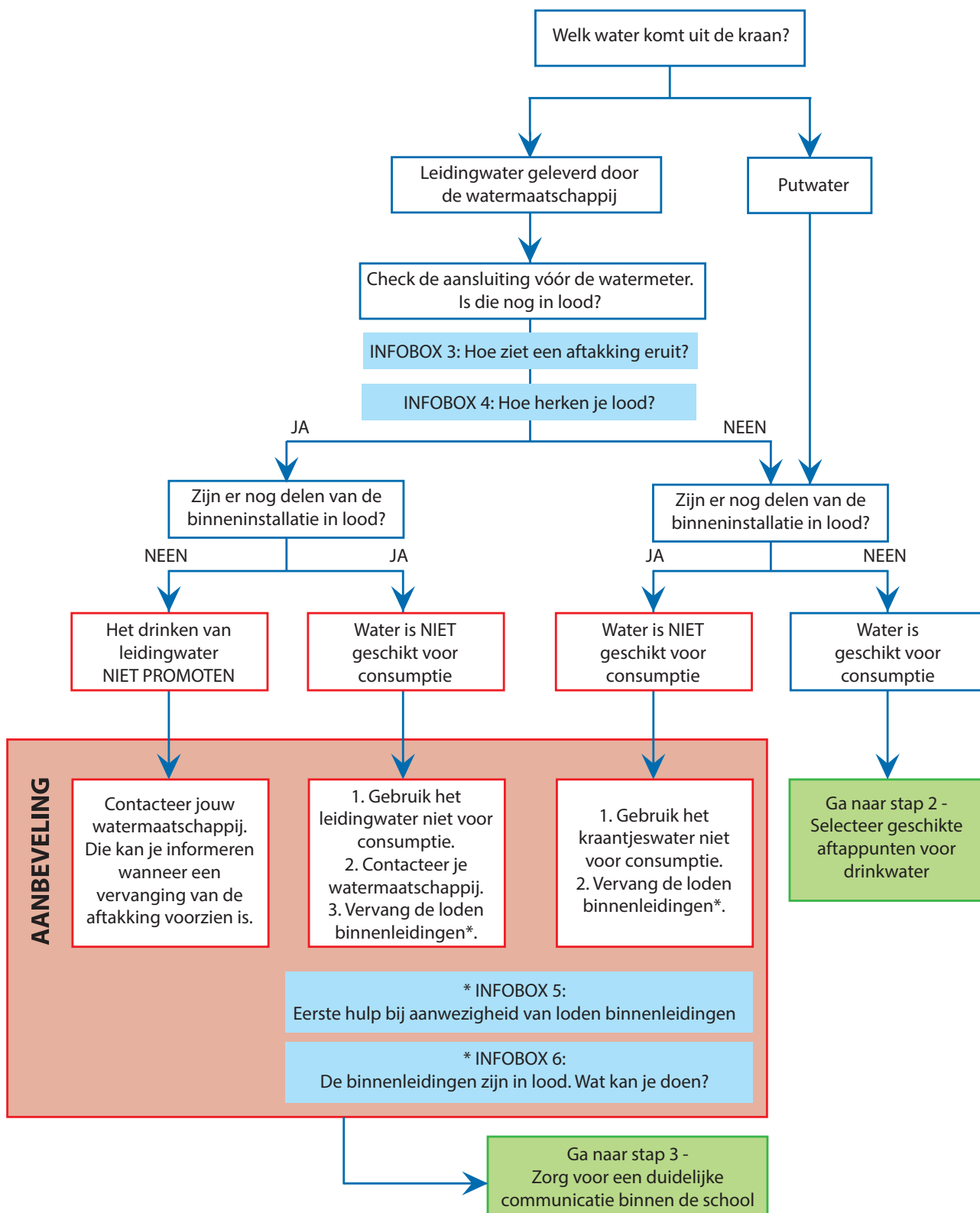
Lood is geen essentieel voedingselement voor de mens. Het is een toxische stof voor de mens, waarvan de blootstelling zo klein mogelijk moet gehouden worden, vooral bij kinderen en zwangere vrouwen. Inname van hoge dosissen lood kan het zenuwstelsel aantasten. Langdurige inname van kleine dosissen lood resulteert ook in bloedarmoede en vermoeidheid. Bij blootstelling van kinderen tijdens hun neurologische ontwikkeling kan lood ook het leervermogen, het gedrag en het concentratievermogen aantasten. Dat is ook het geval bij blootstelling tijdens de ontwikkeling van de foetus in de baarmoeder.

Meer informatie over lood in drinkwater kan je terugvinden op:

www.zorg-en-gezondheid.be/leidingwater/#lood en www.vmm.be/water/drinkwater/drinkwaterkwaliteit

Dit schema helpt je om de veiligheid van de leidingen in jouw school in te schatten.

Figuur 2: Stroomschema loodvrije leidingen

INFOBOX 3 – HOE ZIET EEN AFTAKKING ER UIT?

De aftakking loopt van de distributieleiding in de straat tot aan de watermeter.

De meeste loden aftakkingen zijn vervangen, maar nog niet overal in Vlaanderen. Controleer ter hoogte van de watermeter of de aftakking nog in lood is. Het vervangen van loden aftakkingen is de verantwoordelijkheid van de watermaatschappij.

Figuur 3: Loden leiding voor watermeter

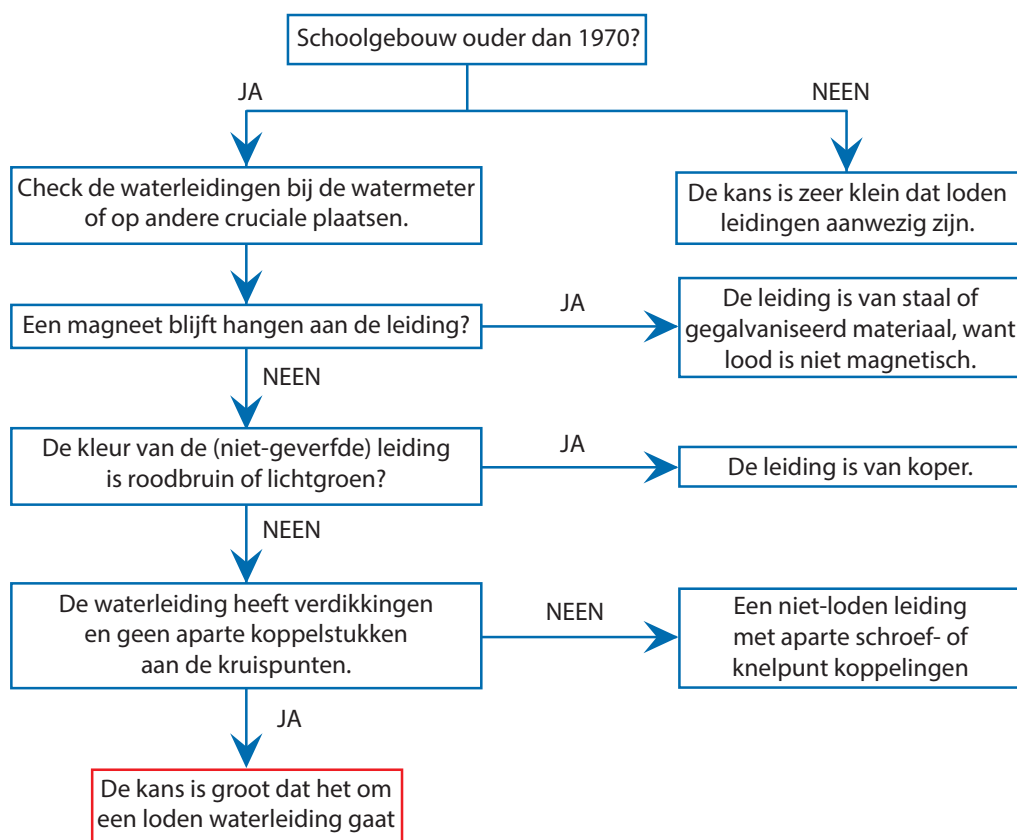

Of de aftakking in lood is, kan je zien ter hoogte van de watermeter. Het deel naar de straatkant is de aftakking.

INFOBOX 4 – HOE HERKEN JE LODEN LEIDINGEN?

De leidingen liggen meestal bloot aan de watermeter. Bestaan de leidingen direct na de watermeter uit lood, dan is de kans groot dat ook in de rest van het gebouw nog loden leidingen aanwezig zijn. Veel leidingen bevinden zich in de muur en onder vloeren of zijn geverfd. Sommige leidingen zijn vernieuwd, maar enkel daar waar ze gemakkelijk bereikbaar zijn. Schakel in geval van twijfel een erkend installateur in.

Figuur 4: Stroomschema herkennen loden leidingen

Figuur 5: Hoe ziet een loden leiding er uit?

Loden leidingen zijn vaak dik en kronkelig. Een loden leiding heeft vaak verdikkingen en er zijn geen aparte koppelstukken te zien aan bochten en kruispunten.

INFOBOX 5 – EERSTE HULP BIJ AANWEZIGHEID VAN LODEN BINNENLEIDINGEN in afwachting van het vervangen van loden leidingen of -onderdelen

Is het vervangen van een loden aftakking of van loden delen in de binneninstallatie (nog) niet mogelijk en is het niet haalbaar, noch wenselijk om consumptie van kraantjeswater helemaal stop te zetten? Respecteer dan de onderstaande tips om de blootstelling aan lood maximaal te beperken!

Kleuters en zwangere vrouwen drinken best geen kraantjeswater. Ook warme dranken, zoals koffie, thee en soep worden voor hen best bereid met flessenwater of gebotteld water.

- Zorg ervoor dat er zeker geen water dat meer dan 6 uur heeft stilgestaan in de leidingen gebruikt wordt om te drinken, om koffie, thee of soep te maken of om eten klaar te maken. Tijdens een lange periode van stilstand lost het aanwezige lood uit de leidingen immers op in het drinkwater en is de concentratie opgelost lood hoger. Dit is het geval 's ochtends en na het weekend of na een verlofperiode. Laat het eerste water uit de kraan een tijdje lopen tot constante temperatuur en gebruik dit water voor een andere toepassing, zoals planten watergeven, als poetswater,...
- Gebruik geen warm water uit de kraan maar koud kraantjeswater om koffie, thee of soep te maken of om eten klaar te maken. Lood lost namelijk gemakkelijker op in warm dan in koud water. Ook als er geen loden leidingen aanwezig zijn, is het af te raden warm water uit de warmwaterleiding te gebruiken voor warme dranken en om eten klaar te maken omdat ook andere metalen (uit bv. de warmwaterboiler, uit de kranen) beter oplossen in warm water (koper, zink, nikkel, chroom,...).
- Let op met waterontharders. Die veranderen de samenstelling van het water, waardoor er kwaliteitsproblemen en smaakveranderingen kunnen ontstaan. Bij onvoldoende onderhoud kunnen zij besmet worden met mogelijk een negatieve impact op de bacteriële kwaliteit. Meer over waterontharders in deel 3.2.

Let op: LOOD KAN NIET UIT HET WATER GEHAALD WORDEN DOOR HET TE KOKEN OF DOOR HET TE FILTEREN MET EEN HUISHOUDELIJKE WATERFILTER!

INFOBOX 6 – DE BINNENLEIDINGEN ZIJN IN LOOD. WAT KAN JE DOEN?

Het uit dienst nemen en vervangen van alle loden leidingen in de binneninstallatie is de beste optie. Het volledig vervangen of uit dienst nemen is in de praktijk echter vaak niet mogelijk. Een alternatief kan dan zijn om een nieuwe toevoerleiding(en) aan te leggen naar een selectie van belangrijke aftappunten zoals de keukenkraan, drinkwaterfontein(tjes). Het water op andere plaatsen in het gebouw gebruik je dan niet om te drinken of om voedsel of dranken te bereiden. Koppel dit bij voorkeur aan een duidelijke communicatie naar alle personeelsleden en de gebruikers, werk met pictogrammen (zie stap 3 - Zorg voor een duidelijke communicatie binnen de school).

Stap 2 - Selecteer geschikte aftappunten voor het drinkwater

Wat?

Wanneer water gebruikt wordt als drinkwater of voor voedselbereiding, moeten de gebruikte tappunten in de school zorgvuldig gekozen worden, rekening houdend met een aantal criteria.

Waarom?

Door een gerichte selectie van plaatsen waar drinkwater gedronken kan worden in een school, kan het risico op vervuiling met metalen en met bacteriën of virussen beperkt worden. Niet alle kranen in een gebouw zijn immers even geschikt om van te drinken.

1. Criteria voor de selectie van geschikte aftappunten voor drinkwater binnen de school

- Selecteer aftappunten met **koud** drinkbaar water. Water van het warmwatercircuit voldoet niet aan de eisen van water bestemd voor menselijke consumptie. Selecteer dus enkel koudwaterkranen als aftappunt voor drinkwater. Gebruik ook nooit warm water om voedsel te bereiden, maar warm koud water op.
- Kies aftappunten met voldoende waterafname, zoals in de refter. Water dat te lang stilstaat smaakt en ruikt muff. Vermijd ook aftappunten op het einde van een circuit. De verschillende tappunten zijn te vinden op de grondplannen van de school waar het leidingnetwerk op aangeduid is. De kleurcode is rood voor warm water, groen voor koud water en blauw voor regenwater.

2. Extra aandachtspunten : tips voor kraantjes!

- Kies kraantjes waar de kans op vervuiling van buitenaf zo klein mogelijk is:
 - Vermijd wastafels waarin restjes verf, afwaswater en dergelijke kunnen terechtkomen. Breng indien mogelijk ook hier een duidelijk pictogram aan.
 - Vermijd lavabo's in toiletruimtes: de kranen kunnen besmet zijn met microben van de handen. Ook hier kan een pictogram aangeven dat de kraantjes enkel gebruikt worden om de handen te wassen.
- Kranen zonder filters en zonder opzetstukken genieten de voorkeur.
- Laat kinderen om hygiënische redenen niet rechtstreeks van een kraan drinken. Gebruik herbruikbare bekers, karaffen of drinkbussen om het water in op te vangen. Spoel deze na elk gebruik. Was ze regelmatig af of zet ze in de afwasmachine.

3. Waarop letten bij het plaatsen van drinkwaterfonteintjes?

- Plaats de drinkfonteintjes bij voorkeur binnen. Zo kan het water in de leidingen niet bevriezen tijdens de winter en wordt ook verontreiniging van buitenaf, met bijvoorbeeld uitwerpselen van vogels, voorkomen.
- Kies drinkwaterfonteintjes voorzien van een afschermkap. Zo is het niet mogelijk om bij het drinken het spuitkraantje aan te raken met de mond, wat hygiënischer is.
- Zorg ervoor dat de drinkwaterfonteintjes goed onderhouden worden. Tips voor het onderhoud? Zie 3.1. Onderhoud van kranen en drinkwaterfonteintjes.

Stap 3 – Zorg voor een duidelijke communicatie

Wat?

Als je de vorige stappen doorlopen hebt, dan is een goede en duidelijke communicatie nodig naar leerkrachten, leerlingen en onderhoudspersoneel. Als het kraantjeswater veilig en gezond is, benadruk dat dan. Ook als het water niet veilig en gezond is, moet dit duidelijk gecommuniceerd worden.

Waarom?

Alle gebruikers van kraantjeswater op school moeten goed weten waar ze gezond en veilig kraantjeswater kunnen drinken. Geef duidelijk aan van welke tappunten gedronken mag worden (positief symbool) of dat het kraantjeswater niet gedronken mag worden (negatief symbool). Benadruk ook dat het belangrijk is om de tappunten goed te onderhouden en de maatregelen met betrekking tot de hygiëne te respecteren.

Open communiceren

- Breng consequent dezelfde boodschap en doe dit op een duidelijke manier.
- Maak gebruik van de methodiek 'gezonde school' (www.gezondeschool.be). In deze methodiek is er aandacht voor faciliterende en structurele maatregelen en voor educatieve activiteiten. De communicatie naar ouders, kinderen en jongeren en schoolpersoneel is hierin belangrijk. Voor ondersteuning bij deze methodiek kan je terecht bij het Logo van je regio via www.vlaamselogos.be.
- Duid één persoon aan als aanspreekpunt voor 'drinkwater op school', die het aspect drinkwater mee opneemt in zijn takenpakket. Iedereen kan bij deze persoon terecht voor vragen, opmerkingen, voorstellen of eventuele klachten.
- Maak met pictogrammen duidelijk welk water drinkbaar is en welk niet. Zorg dat de pictogrammen goed zichtbaar zijn en gemakkelijk te begrijpen, ook voor jonge kinderen.

Figuur 6: Pictogram drinkbaar water

Het pictogram boven de kraan duidt aan dat het water drinkbaar is.

Figuur 7: Pictogram ondrinkbaar water

Het pictogram boven de kraan duidt aan dat het water niet drinkbaar is. Op plaatsen waar leerlingen komen, plaats je best geen kranen met niet drinkbaar water.

- Gebruik positieve symbolen voor drinkbaar water op de gekozen aftappunten. Label de kranen met regenwater of met ondrinkbaar putwater op plaatsen waar leerlingen komen met het pictogram 'ondrinkbaar water'. Plaats niet enkel pictogrammen aan de drinkkraantjes, maar ook aan aftappunten die voorbehouden zijn voor andere activiteiten dan drinken (bv. uitwassen van verfborstels).
- Werk samen met het CLB en de preventieadviseur rond het drinkwaterbeleid op school.
- Kies voor een open communicatie naar iedereen. Licht het beleid rond gezond drinkwater ook toe aan de ouders. Veilig en gezond drinkwater voor klein en groot: een positieve boodschap. Licht ook toe waarom water een betere keuze is dan andere dranken.

Communiceren met schoolpersoneel: maak duidelijke afspraken

- Bespreek tijdens een personeelsvergadering met het schoolpersoneel de keuzes die gemaakt worden over het gebruik van kraantjeswater. Zo is iedereen op de hoogte. Betrek hen bij de keuze van geschikte aftappunten en geschikte drinkbekers. Verduidelijk de pictogrammen en maak goede afspraken.
- Duid een verantwoordelijke aan om nieuwe personeelsleden te informeren.

Positief communiceren naar leerlingen

- Neem voldoende tijd om aan de leerlingen in klasverband uit te leggen wat het belang is van gezond drinkwater. In de NME-inventaris (nme.milieuinfo.be) vind je een waaier aan educatieve activiteiten.
- Benadruk de voordelen voor de gezondheid, maar heb ook aandacht voor het milieuaspect. Kraantjeswater is immers ook een milieuvriendelijke keuze. Denk maar aan al het verpakkingsafval dat vermeden wordt.
- Je kan de informatie in klas- of groepsverband combineren met lesinhoud of projectwerk rond het thema water. Dit kan ook aan bod komen in de lessen wereldoriëntatie. Hierin gaat aandacht naar de ontwikkelingslanden, waar drinkbaar water een heel kostbaar goed is.
- Indien je rondleidingen voorziet met ouders en leerlingen, maak hen attent op de drinkwaterpunten en sluit eventueel af met een vers glaasje water. Zo maak je ook meteen duidelijk dat jouw school belang hecht aan zuiver drinkwater, gezondheid en milieu.
- Werk met pictogrammen om de leerlingen de 'drinkkraantjes' te tonen. Hou deze communicatie positief "Lekker water van de kraan? Hier is het!" Zo leer je de leerlingen dat ze die kraantjes mogen gebruiken én dat water drinken gezond is. Je maakt ook meteen duidelijk dat jouw school belang hecht aan zuiver drinkwater, gezondheid en milieu.
- Maak er een gewoonte van om op vaste momenten (tijdens de speeltijd, de middagpauze, na de turnles, ...) samen een beker water te drinken. Zo leren leerlingen kraantjeswater waarderen en leren ze de keuze te maken voor water in plaats van voor andere (fris)dranken.

Duidelijk communiceren met het onderhoudspersoneel

- Licht het onderhoudsteam in over de keuzes en afspraken die gemaakt worden rond het gebruik van (drink)water op school. Maak hen duidelijk voor welke doeleinden ze het water van alle aftappunten en drinkwaterfonteinjes precies kunnen gebruiken. Informeer hen ook over het gewenste onderhoud: hoe worden de 'drinkkraantjes' en drinkwaterfonteinjes schoongemaakt en ontsmet en hoe vaak dit moet gebeuren. Voor de aanbevelingen over het onderhoud van kranen en drinkwaterfonteinjes verwijzen we naar DEEL 3.
- Neem de afspraken op in de onderhoudsprogramma's en spreek ook af wie de leidingen zal doorspoelen na een lang weekend of na een vakantieperiode.
- Duid een verantwoordelijke aan die de afspraken doorneemt met onderhoudspersoneel, ook bij nieuw personeel.
- Als een externe firma instaat voor het onderhoud, neem dan een extra clause op in het contract met concrete afspraken. Je vermeldt hierin hoe het onderhoud van kraantjes en drinkwaterfonteinjes moet gebeuren en met welke frequentie. Duid een verantwoordelijke aan die dit zal opvolgen.

DEEL 3: CONFORMITEIT EN ONDERHOUD VAN DE BINNENINSTALLATIE

Naast een goede waterkwaliteit, een loodvrij leidingnet en een goede keuze van kranen en drinkwaterfonteintjes, zijn goed onderhouden binneninstallaties belangrijk, samen met het gebruik van toestellen die voldoen aan de opgelegde eisen. De keuring van de binneninstallatie geeft de zekerheid dat de binneninstallatie voldoet.

3.1. Onderhoud van kranen en drinkwaterfonteintjes

- Hou de aftappunten proper en controleer ze dagelijks op zichtbaar vuil. Neem het onderhoud ervan ook op in bestaande onderhoudsprogramma's.
- Ontsmet de aftappunten regelmatig om ongewenste kiemgroei als gevolg van contact met monden en/of handen te voorkomen. Je kan hiervoor bleekwater gebruiken of ontsmettingsdoekjes op basis van ethanol.
- Spoel de leidingen na een lange periode van stilstand, in elk geval na een lang weekend of een vakantieperiode. Door te spoelen kunnen geen metalen of kiemen opstapelen in de leidingen.
- Herstel zo nodig de kranen of fonteintjes en vervang ze bij lekken of andere beschadiging.

3.2. Plaatsing en onderhoud van waterontharders

Stap 1: Controleer eerst of het leidingwater werkelijk te hard is. Vraag dit na bij de watermaatschappij. Niet overal in Vlaanderen is het leidingwater (te) hard. De hardheid is afhankelijk van de oorsprong van het water dat gebruikt wordt voor de productie van het leidingwater: dit kan grondwater of oppervlaktewater zijn. De hardheid is ook afhankelijk van de waterbehandeling door de maatschappij. Sommige watermaatschappijen zorgen zelf voor beperkte ontharding vóór de levering van het water.

Stap 2: Is het echt noodzakelijk om het leidingwater te ontharden, dan laat je de ontharder best enkel installeren op het warmwatercircuit. De mineralen calcium en magnesium die door ontharding uit het water gehaald worden, zijn immers noodzakelijke 'nutriënten' en zijn gezond. Dit wil zeggen dat ze noodzakelijk zijn voor de mens, voor een goede werking van verschillende systemen van het menselijk lichaam, voor sterke botten en voor het goed functioneren van ons metabolisme. Magnesium werkt bovendien beschermend voor hart- en vaatziekten. 5 à 20 % van deze mineralen komt best uit ons drinkwater om aan onze dagelijkse behoefte te voldoen.

Natrium dat door ontharding de plaats inneemt van calcium en magnesium krijgen we daarentegen veelal al (meer dan) voldoende binnen via de voeding, bijvoorbeeld door toevoeging van keukenzout. Bovendien kan een te ver doorgedreven verzachting het water agressief maken tegenover de leidingen, waardoor eventueel aanwezige (toxische) metalen opgelost worden in het water of verdwijnt het beschermende kalklaagje aan de binnenkant van de leidingen.

Stap 3: Laat de waterontharder, indien je daarvoor kiest, installeren door een erkend installateur. Die zorgt voor een correcte plaatsing. Er mag geen verbinding zijn met de afvoerleiding want dit verhoogt het risico op bacteriële besmetting. Na de installatie van de ontharder is een keuring nodig. Meer hierover in deel 3.3.

Stap 4: Indien een waterontharder aanwezig is, is een jaarlijks onderhoud van de installatie noodzakelijk. Bij onvoldoende onderhoud kan er ongewenste kiemgroei optreden in het toestel. Voldoet de ontharder niet meer, verwijder die en ga terug naar (1) en (2) want de waterontharder is mogelijk overbodig.

3.3 Keuring van de binneninstallatie

Elke sanitaire installatie moet beantwoorden aan een aantal wettelijke vereisten. Dit is onder meer nodig om te voorkomen dat er door terugslag eventueel vervuild water in het leidingnet komt en het drinkwater in het leidingnet vervuilt. Daarom moet elke nieuwe of gerenoveerde sanitaire installatie gekeurd worden. Ook bij wijziging of uitbreiding van de sanitaire installatie is een bijkomende keuring verplicht.

Aanbeveling

Als een sanitaire installatie al lang niet meer gekeurd is of zeer oud is, laat je best ook een keuring uitvoeren. Contacteer daarvoor je watermaatschappij.

De keuring houdt een nazicht van de volledige sanitaire installatie in. Zo controleert de keurder onder meer:

- de centrale beveiliging na de watermeter: is er een goedwerkende terugslagklep?
- het leidingnet voor tweede-circuit-water, zoals regenwater, inclusief de bijvulling ervan. Er mag absoluut geen verbinding zijn tussen het drinkwater en het tweede-circuit-water, ook niet met afsluiters;
- de warmwaterproductie en het bijvullen van de centrale verwarming;
- de toiletten, de keukenkraan, de lavabo's met kraan, kranen van bad of douche...;
- de onderbreking naar de afvoerleidingen bij het overlopen van de toestellen;
- de aanwezigheid en installatie van waterontharders.

Meer informatie?

Als je meer wilt weten over de keuring van sanitaire installaties kan je contact opnemen met je watermaatschappij. Je vindt je watermaatschappij op www.vmm.be/waterloket.

MEER INFORMATIE?

Algemeen

- Water op school en de gezondheidsaspecten: www.zorg-en-gezondheid.be/drinkwateropschool
- Diverse aspecten van drinkwater in Vlaanderen: www.vmm.be/water/drinkwater
- Contactgegevens van jouw watermaatschappij: www.vmm.be/waterloket
- Rechten en plichten van de watermaatschappijen en hun klanten:
www.vmm.be/pub/algemeen-waterverkoopreglement/
www.vmm.be/waterloket

Deel 1: Oorsprong van het water

- De kwaliteit van het leidingwater in Vlaanderen:
www.vmm.be/water/drinkwater/drinkwaterkwaliteit
- De rechten en plichten van private waterleveranciers:
www.vmm.be/water/drinkwater/drinkwaterlevering/private-drinkwaterleveranciers
- Info over leidingwater en putwater en de gezondheidsaspecten en –risico's
www.zorg-en-gezondheid.be/water.aspx
- Aanvraag van een controle van drinkwater:
www.vmm.be/water/drinkwater/drinkwateranalyse

Deel 2: Stappenplan voor veilig en gezond kraantjeswater

- Een controle van het drinkwatercircuit: contacteer een erkend installateur/loodgieter
- De gezondheidsaspecten van lood: www.zorg-en-gezondheid.be/leidingwater/#lood
- Drinkwaterfontein-tjes: www.milieukoopwijzer.be/drank/drinkwf_tapsys/
- Communicatie over gezondheidsrisico's:
www.mmk.be of neem contact op met je regionale medisch milieukundige bij de Logo's
- Kadermethodiek 'gezonde school': www.gezondeschool.be

Deel 3: Aanbeveling: een conforme en goed onderhouden binneninstallatie staat garant voor een goede waterkwaliteit

- De aandachtspunten voor het drinkwatercircuit:
www.vmm.be/water/waterwegwijzerbouwen/aandachtspunten-bij-ontwerp-drinkwatercircuit
- De keuring van de binneninstallatie:
www.aquaflanders.be/drinkwatervoorziening/wie-is-mijn-keurder.aspx

Nog vragen?

Vlaamse Milieumaatschappij: <http://www.vmm.be/over-vmm/contact>

Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid – afdeling Toezicht Volksgezondheid:

www.zorg-en-gezondheid.be/Gezond-leven-en-milieu/Milieu-en-gezondheid/Contactgegevens-team-milieugezondheidszorg/

1700

 EEN VRAAGJE? BEL GRATIS
ELKE WERKDAG VAN 9 TOT 19 UUR

